

A szentgyörgyiek mulatnak, a gyergyóiak üzletelnek, az udvarhelyiek kávéznak, a szeredaiak körbe szaladnak és fortyognak – tartja egy régi, 19. századi megállapítás, de az idők változnak, ma már teljesen másképp néznek az udvarhelyi emberre, mint régebben.

Szeretjük hangsúlyozni, hogy másabbak vagyunk, mint a szentgyörgyiek, a gyergyóiak, a keresztúriak, s [„Itt es jobb, mint Csíkban!”](#)

Apropó Csík, a következő történet valódi. Néhány hete egy buszban két Csík-környéki lány beszélgetett egy fodrásznőről, az idézet szó szerint így került fel az egyik közösségi oldalra: „... jó kell legyen, mert a fodrász, aki ajánlotta, az udvarhelyi, s ott elégedettek voltak vele. Pedig Udvarhelyen mindenki gazdag és böcs, ha ők szeretik, nekünk is jó.”

Olyan embereket igyekeztünk megkérdezni arról, hogy milyen emberek az udvarhelyiek, akik nem itt születtek, de több-kevesebb ideig Székelyudvarhelyen éltek, tanultak, dolgoztak, tartózkodtak vagy – néhány esetben ma is közöttünk élnek. Nem árt, ha tudjuk, milyennek látszunk mások szemében.

„Böcsék” vagyunk!

A marosvásárhelyi **Ferenc** négy évet élt Udvarhelyen, szerinte az itteni kávézók és kocsmák minősége az emberekre is kihatással van – Ferenc úgy véli, hogy az itteni embereknek jó a kávé- és kocsmakultúrájuk. Szerinte itt nem csak inni ülnek be az emberek, hanem társasági életet élnek, a kávézók és pubok társadalmi központok, és mi, udvarhelyiek elég sokat járunk is társaságba meg egymáshoz.

Szintén dicsérte az itteniek vállalkozó szellemét – úgy tűnik, nem csak a statisztikákon látszik, hanem a külső szemlélőnek is feltűnik, hogy elég sok kisvállalkozás működik városunkban.

Mint ahogy sokan mások, Ferenc is úgy véli, **az udvarhelyiek „bölcsek”, ezt talán soha nem is mossuk le magunkról**. És, ha már a kritikáknál tartunk, marosvásárhelyi emberünk tapasztalata szerint hihetetlen képességünk van arra, hogy a leghülyébb politikusokat válasszuk meg vezető pozícióba.

„Tekenőt a belednek hoztál-e?”

Levente Brassóban nőtt fel, 2005 novembere óta él itt, ma már udvarhelyinek érzi magát. Mivel Udvarhely a legmagyarabb egész Erdélyben, szerinte teljesen más itt élni, vagy mondjuk Kolozsváron vagy Brassóban.

Az udvarhelyiek leleményesek, szeretnek jó nagyokat beszélni – állapítja meg Levente, majd hozzáfűzi, hogy „nem mondanám, hogy vagánykodni, de szinte”. Ugyanakkor úgy látja, hogy szeretnek élni, illetve látszik az udvarhelyieken, hogy ők vannak középpontban. Nem Csíkszereda, nem Vásárhely, hanem Udvarhely Székelyföld középpontja, akárhogy nézzük, és ez meghatározza az itt élő embereket is.

A pécsi, jelenleg Budapesten élő **Lőrincz Sándor** kezdő színészként került Udvarhelyre 2007 nyarán, egy évadot játszott a Tomcsa Sándor Színházban, ő alakította Agamemnónt az Elektrában vagy a Konferansziét a Cabaret-ben. Sanya itt kóstolt bele a színházi életbe, de a mai napig nem felejt, hogy mikor szakmai kudarcaiban és szerelmi bánatában bezárkózott a színészlakásába, akkor kollégája nemes egyszerűséggel rárúgta az ajtót a "Sanyika, jössz át hozzám kávézni, jó-e?" felkiáltással.

{youtube}_7p62RApyFw{/youtube}

Helyi színészként hitele volt a boltban és a kávézóban, ami Magyarországon már elképzelhetetlen. Ugyanakkor tudta azt is, hogy **az udvarhelyiek bizalmával nem lehet visszaélni**, mert akkor hamar nekiszegeznék

azt a kérdést, hogy "Tekenőt a belednek hoztál-e?" Sanya egy év után visszament Magyarországra (önironikusan jegyzi meg, hogy "a tápos tápos is marad"), de azt az évet semmire nem cserélné el az életéből.

Andrea gyergyói származású, a középiskolát végezte Udvarhelyen, majd Nagyváradra járt egyetemre, jelenleg Budapesten él. Mikor arról kérdeztük, hogy milyennek tartja az udvarhelyieket, azt mondja, hogy "ha jobban belegondolok, még a böcsesség s a gazdagság is megfontolandó".

Szerinte az udvarhelyi felettébb szociális lény, de vigyázni kell: mikor már azt hinné az ember, hogy örök barátság, urambocsá szerelem vagy más "hálivúdista" kapcsolatrendszerre tett szert, akkor hirtelen összedől. Andrea szerint az udvarhelyi ugyanott áll, ugyanolyan tekintettel, karra, szívvel, ugyanazokkal a kérdésfeltevési rendszerekkel, mint régebb.

Udvarhely, a tiszta vécék városa

A budapesti **Réka** egy hónapot élt Székelyudvarhelyen, legfőképpen az maradt meg neki, hogy **itt a városvégi utolsó talponállónak is ragyogó tisztaságú a mellékhelyisége**

.

„Talán furcsa, hogy ez az egyik legfontosabb emlékem – de még a G. retyója is megjárja egy kiadós éjszakán. Pesten éjjel kettőre már minden romkocsmá vécéje a Transpotting film mellékhelyiségére emlékeztet” – mondja Réka, aki szerint **ez a város végtelenül provincionális, de ez részéről ez nem is dicséret és nem lehúzás**

.

A „népekről” nehéz sztereotipizálás nélkül beszélnie, de az nagyon megmaradt, hogy „tápos vendégként” ha leült bárki mellé a Patkóban a padon, örömmel beszélgettek vele, egy idő után azt is tudta, hogy melyik néninek iszik a fia, és ki a leszokott alkesz. Réka legjobb göncei az udvarhelyi turkálók közül vannak, két hétnyi udvarhelyi tartózkodás után már s-sel kezdte minden mondatát, illetve tudta, hogy mi az a pityókapire.

„A város – jelzem, innen, messziről – innovatívnak látszik, ahol nap mint nap új projektek valósulnak meg, és ez a különleges magyar zárvány egyre nyitottabb és befogadóbb lesz”.

Az udvarhelyi vendéglátás színvonalasabb

Ani néhány éve Csíkszeredából jött férjhez Udvarhelyre. Szerinte az udvarhelyiek elsőre nagyon haverok, „de amikor ott élek, és el kellene, hogy fogadjanak, akkor már jobban végig mérnek, nem fogadnak be olyan könnyen”. Ani úgy látja, hogy az udvarhelyiek a nyugatabbról érkezetteket jobban befogadják, a külsőségekre, márkákra, címkékre nagyon adnak, van egy „jobbak vagyunk, mint mások” mentalitásuk.

Ugyanakkor belterjes viták jellemzik az ittenieket, egymással nagyon versenyeznek az élet minden területén, nem segítik egymást, hogy tágabb piacokon is érvényesülni tudjanak, hanem inkább lehúzzák egymást – ez az oktatási intézményekre és a vállalkozásokra is jellemző, de a vendéglátás színvonalasabb, mint máshol, az abrosztól az ételen át a vendéglátásig minden jobb minőségű, mint a legtöbb erdélyi városban.

„Nagy a versengés, hogy melyik a jobb iskola, de amikor a diákok felkerülnek az egyetemi városokba, akkor veszik észre, hogy nem teljesítenek olyan jól másokhoz képest” – mond példát előző megállapítására Ani. Neki, nem itt születtként, nehéz volt megszoknia az elején, hogy **mindenből legalább kettő van**: újságból, rádióból, azonos profilú cégből, pártból, ugyanakkor mindent áthat a politika, és ez más városokkal szemben itt az átlagember által is érzékelhető.

Az udvarhelyiek azonban **nyitottabbak arra, hogy kimondják és felvállalják a véleményüket**, mint a csíkiak, és a rendezvényekre is könnyebben kimozdulnak a házból.